

СУДИЈСКИ ПРАВИЛНИК СРПСКЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ ПЛЕСНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

САДРЖАЈ

- I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**
- II СУДИЈСКА КОМИСИЈА**
- III ЛИЦЕНЦИРАЊЕ ПЛЕСНИХ СУДИЈА**
- IV РАНГИРАЊЕ ПЛЕСНИХ СУДИЈА И ВРСТЕ ЛИЦЕНЦИ**
- V ПРАВО И ЗАБРАНА СУЂЕЊА**
- VI СИСТЕМ СУЂЕЊА**
- VII ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СУДИЈА НА ТАКМИЧЕЊИМА**
- VIII ПОНАШАЊЕ У ТОКУ СУЂЕЊА**
- IX ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ ПРОТИВ СУДИЈА**
- X ПРОПАГАНДА НА ТАКМИЧЕЊИМА**
- XI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

На основу члана 50. и 102. Закона о споту и чланова 33. и 46. Статута Српске асоцијације плесних организација за ИДО плесне дисциплине и друге модерне плесове (САПО), Управни одбор САПО на седници дана 24. 01. 2014. године доноси

СУДИЈСКИ ПРАВИЛНИК СРПСКЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ ПЛЕСНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником се уређују основна правила, статус судија, права и обавезе судија и плесних организација, суђење, као и статус других службених лица на такмичењима и у вези са такмичењима Српске асоцијације плесних организација за ИДО плесне дисциплине и друге модерне плесове (у даљем тексту САПО).

Одредбе овог правилника односе се на чланове САПО и њихова такмичења и лица која учествују у такмичењима у организацији и под ингеренцијом САПО, у складу са Законом о спорту, општим актима САПО и међународним спортским правилима.

Такмичарска сезона траје од 1. јануара до 31. децембра текуће године.

II СУДИЈСКА КОМИСИЈА

Члан 2.

Судијска комисија је стручна комисија САПО-а коју чине Председник судијске комисије и два члана судијске комисије.

Председник судијске комисије је обавезан да, по позиву, присуствује свим седницама Управног одбора САПО-а.

Председника и чланове судијске комисије бира Управни одбор САПО на мандатни период од четири године са могућношћу поновног избора.

Председник и чланови судијске комисије могу бити разрешени дужности пре истека мандата због неактивности, неодговорног понашања, спортских и/или дисциплинских прекршаја или других оправданих разлога у складу са актима САПО. Разрешење се врши по истом поступку као и избор.

Председник судијске комисије одговара за законитост рада комисије

Члан 3.

Судијска комисија пуноважно одлучује ако је присутна већина од укупног броја чланова, а предлоге и одлуке доноси већином од присутних чланова.

Судијска комисија се састаје по потреби, а обавезно на захтев Председника САПО и Управног одбора САПО.

Састанке судијске комисије сазива Председник судијске комисије.

У хитним случајевима судијска комисија може доносити одлуке на електронским седницама којима руководи Председник судијске комисије и који о истој сачињава записник.

Председник судијске комисије о раду и седницама судијске комисије подноси извештај Управном одбору САПО, а своје одлуке комисија доставља свим члановима САПО-а.

Члан 4.

Судијска комисија може именовати своја помоћна тела и ангажовати појединце у циљу реализације задатака из домена своје делатности.

Члан 5.

Судијска комисија обавља следеће послове:

1. Обезбеђује предвиђен састав судија за предвиђено такмичење, у складу са утврђеним распоредом судија за дату такмичарску годину.
2. Одређује састав судија за свако САПО такмичење, а према распореду такмичења за дату календарску годину.
3. Води регистрацију судија САПО, утврђује листу судија и годишњу ранг листу судија САПО.
4. Оцењује рад судија САПО.
5. Припрема, организује и врши лиценцирање плесних судија
6. Наплаћује испитивање потенцијаних судија.
7. Организује судијске семинаре, односно едукује судије и потенцијалне судије.
8. Наплаћује едукацију судија кроз обавезан годишњи судијски семинар.
9. Ради на сталном унапређењу и побољшању квалитета суђења.
10. Предлаже измене и допуне судијског правилника, критеријуме суђења и друга правила.
11. Одговара за регуларност суђења на САПО такмичењима.
12. Надзире свако САПО такмичење у циљу обезбеђења регуларности суђења и даје оцену суђења – анализу суђења.
13. Подноси план финансијских обавеза према судијама за свако САПО такмичење.
14. Делегира судију САПО-а са међународном судијском лиценцом као официјалног судију или судију волонтера за међународна ИДО такмичења .
15. Предлаже покретање дисциплинског поступка против судија Дисциплинској комисији САПО-а.
16. Именује и разрешава трочлану судијску комисију за извођење судијских испита.

III ЛИЦЕНЦИРАЊЕ ПЛЕСНИХ СУДИЈА

Члан 6.

Плесни судија који се бави пословима плесног суђења у свим областима плесова на територији републике Србије подлеже обавезном лиценцирању према овом правилнику а у складу са међународном плесном организацијом ИДО коју признаје САПО.

Лиценцирање судија у плесу спроводи управни одбор САПО-а на предлог судијске комисије, а у складу са међународним правилима.

IV РАНГИРАЊЕ ПЛЕСНИХ СУДИЈА И ЛИЦЕНЦЕ

Члан 7.

Звања у оквиру плесних судија за које су предвиђене лиценце су:

- 1) плесни судија
  - “V” лиценца (судија волонтер)
- 2) национални плесни судија
  - “D” лиценца
  - „C” лиценца
  - „B” лиценца
  - „A” лиценца
- 3) међународни плесни судија

Услови за добијање судијских рангова тј лиценци су следећи:

1) Ранг „V” (судија волонтер) – лиценца

1) положен теоријски део судијског испита пред Судијском комисијом САПО-а
2) испуни прописане критеријуме у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања РС и Судијским правилником САПО-а за овај ниво суђења

3) измири финансијске обавезе према САПО-у на име трошкова издавања судијске лиценце као и за полагање судијског испита у такмичарској сезони, а на основу одлуке Управног одбора о висини накнаде за издавање судијске лиценце и полагање судијског испита у такмичарској сезони.

4) у наредних годину дана суди сва такмичења са позитивном оценом Судијске комисије (практични део испита)

Судији волонтеру се издаје судијска лиценца на период од једне године, а по истеку овог периода судија може обновити ову лиценцу или затражити лиценцу вишег ранга. Захтев за обнављање или издавање лиценце вишег ранга се подноси Судијској комисији а на основу које управни одбор доноси одлуку о одобравању лиценце.

2) Ранг „D”-лиценца

1) положен теоријски део судијског испита пред Судијском комисијом САПО-а

2) положен стручни рад (презентација у писаној форми) везан за суђење одређене плесне дисциплине из групе плесова коју је судија одабрао а на основу САПО и међународног правилника ИДО о плесним дисциплинама

3) испуни прописане критеријуме у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања РС и Судијским правилником САПО-а за овај ниво суђења

4) измири финансијске обавезе према САПО-у на име трошкова издавања судијске лиценце као и за полагање судијског испита у такмичарској сезони, а на основу одлуке Управног одбора о висини накнаде за издавање судијске лиценце и полагање судијског испита у такмичарској сезони

5) обавезно присуство на једном судијском семинару САПО-а,

6) да није прекршио правила суђења и огрешо се о етички кодекс понашања у претходном периоду.

Судији ранга “D” се издаје судијска лиценца на период од једне године, а по истеку овог периода судија може обновити ову лиценцу или затражити лиценцу вишег ранга. Захтев за обнављање или издавање лиценце вишег ранга се подноси Судијској комисији а на основу које управни одбор доноси одлуку о одобравању лиценце.

У наредном периоду судија ранга „D” треба да суди најмање 4 такмичења са позитивном оценом Судијске комисије да би поднео захтев за судијску лиценцу вишег ранга.

Ранг „С”-лиценца

- 1) положен теоријски део судијског испита пред Судијском комисијом САПО-а
- 2) положен стручни рад (презентација у писаној форми) везан за суђење одређене плесне дисциплине из групе плесова коју је судија одабрао а на основу САПО и међународног правилника ИДО о плесним дисциплинама
- 3) испуни прописане критеријуме у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања РС и Судијским правилником САПО-а за овај ниво суђења
- 4) измири финансијске обавезе према САПО-у на име трошкова издавања судијске лиценце као и за полагање судијског испита у такмичарској сезони , а на основу одлуке Управног одбора о висини накнаде за издавање судијске лиценце и полагање судијског испита у такмичарској сезони
- 5) обавезно присуство на једном судијском семинару САПО-а,
- 6) да није прекршио правила суђења и огрешио се о етички кодекс понашања у претходном периоду.
- 7) да у претходним сезонама није био дисциплински кажњаван,

Судији ранга “С” се издаје судијска лиценца на период од једне године ,а по истеку овог периода судија може обновити ову лиценцу или затражити лиценцу вишег ранга. Захтев за обнављање или издавање лиценце вишег ранга се подноси Судијској комисији а на основу које управни одбор доноси одлуку о одобравању лиценце.

Судија ранга „С” треба да суди најмање 4 такмичења са позитивном оценом Судијске комисије, како би након тога могао да полаже испит за виши ранг- лиценцу..

Ранг „В”- лиценца

- 1) положен теоријски део судијског испита пред Судијском комисијом САПО-а
- 2) положен стручни рад (презентација у писаној форми) везан за суђење одређене плесне дисциплине из групе плесова коју је судија одабрао а на основу САПО и међународног правилника ИДО о плесним дисциплинама
- 3) испуни прописане критеријуме у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања РС и Судијским правилником САПО-а за овај ниво суђења
- 4) измири финансијске обавезе према САПО-у на име трошкова издавања судијске лиценце као и за полагање судијског испита у такмичарској сезони , а на основу одлуке Управног одбора о висини накнаде за издавање судијске лиценце и полагање судијског испита у такмичарској сезони
- 5) обавезно присуство на једном судијском семинару САПО-а,
- 6) да није прекршио правила суђења и огрешио се о етички кодекс понашања у претходном периоду.
- 9) да у претходним сезонама није био дисциплински кажњаван

Судији ранга “В” се издаје судијска лиценца на период од једне године ,а по истеку овог периода судија може обновити ову лиценцу или затражити лиценцу вишег ранга. Захтев за обнављање или издавање лиценце вишег ранга се подноси Судијској комисији а на основу које управни одбор доноси одлуку о одобравању лиценце.

Судија ранга „В” треба да суди најмање 4 такмичења, и врши дужност главног судије на 3 такмичења да би могао да полаже испит за виши ранг- лиценцу.

3) Ранг „А”-лиценца

- 1) положен теоријски део судијског испита пред Судијском комисијом САПО-а

2) положен стручни рад (презентација у писаној форми) везан за суђење одређене плесне дисциплине из групе плесова коју је судија одабрао а на основу САПО и међународног правилника ИДО о плесним дисциплинама

3) испуни прописане критеријуме у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања РС и Судијским правилником САПО-а за овај ниво суђења

4) измири финансијске обавезе према САПО-у на име трошкова издавања судијске лиценце као и за полагање судијског испита у такмичарској сезони , а на основу одлуке Управног одбора о висини накнаде за издавање судијске лиценце и полагање судијског испита у такмичарској сезони

5) обавезно присуство на једном судијском семинару САПО-а,

6) да није прекршио правила суђења и огрешио се о етички кодекс понашања у претходном периоду.

7) да у предходним сезонама није био дисциплински кажњаван

8) Прелазак на ранг „А” обухвата положен и судијски испит из права и обавеза главног судије на сваком такмичењу. Овим делом испита обухваћени су: Такмичарски правилник САПО-а, Судијски правилник САПО-а, Етички кодекс понашања и правила за САПО судије, Правилник о организацији такмичења, Правилник о облачењу, скејтинг систем суђења.

9) води судијске семинаре или учествује као предавач на судијским семинарима

10) да не губи континуитет у суђењу

. Судији ранга “А” се издаје судијска лиценца на период од две године ,а по истеку овог периода судија може обновити ову лиценцу .

Захтев за обнављање или издавање лиценце вишег ранга се подноси Судијској комисији а на основу које управни одбор доноси одлуку о одобравању лиценце.

3)међународни плесни судија

Положен судијски испит при међународној судијској организацији ИДО.

Присуство бар једном годишње на судијском семинару ИДО .

Члан 8.

Судијску комисију за лиценцирање плесних судија чине: Преседник САПО-а, председник такмичарске комисије и председник судијске комисије.

У случају преласка на ранг „С”, „В”, „А” испитна комисија може да се прошири, по потреби, за још једног члана, судију ранга „А” или међународног судију специјалисту из групе плесова из које се полаже испит. У случају оправданог не доласка на семинар (виша сила), испитна комисија може да одобри накнадни термин за полагање испита за потенцијаног судију, односно прелазак на виши ранг

Лице које не положи испит може полагати поново, при чему не плаћа накнаду за поновни излазак на полагање.

Члан 9.

Поступак о лиценцирању спроводи Управни одбор САПО-а на основу поднете документације и предлога Судијске комисије за лиценцирање.

Члан 10.

Документација за лиценцирање плесних судија мора да садржи :

- Попуњен захтев за издавање судијске лиценце на обрасцу САПО-а упућен Судијској комисији

- Две фотографије
- Биографија
- Доказ о плаћеним трошковима поступка лиценцирања . Кандидат за судију је обавезан да те трошкове уплати на жиро рачун САПО-а, а на основу одлуке Управног одбора о висини накнаде за полагање судијског испита и врсти лиценце прописане у чл.7 овог правилника.
- Доказ о стеченом степену образовања или стручне оспособљености у складу са чл.7 прописане овим правилником а у зависности од врсте лиценце.

Лице које не положи испит може полагати поново, при чему не плаћа накнаду за поновни излазак на полагање.

Члан 11.

Судијска комисија мора у року од 3 дана да поднесе извештај о полагању за судијску лиценцу Управном одбору САПО-а.

Управни одбор САПО-а доноси одлуку о издавању лиценце плесном судији у року од 15 дана од дана подношења захтева, и издаје подносиоцу захтева **Лиценцу** која садржи пун назив судијске Лиценце, врсту и ниво такмичења за која може да буде делегиран. Уолико подносилац захтева није задовољан одлуком Председништва, може да поднесе приговор Председништву САПО-а.

Члан 12.

Трошкове лиценцирања, стручног образовања, оспособљавања и усавршавања плаћају плесне организације или заинтересовани појединци кандидати за плесног судију.

Члан 13.

Судијском семинару могу присуствовати сви чланови САПО-а.

Члан 14.

Предавачи на судијском семинару се плаћају од новчаних средстава која су прикупљена на семинару или од новчаних средстава донатора-љубитеља модерног плеса.

Цену судијског семинара коју уплаћују учесници семинара, као и хонораре предавача предлаже судијска комисија, а усваја УО.

Предавачи на семинару могу бити, судије ранга „А” , или кореографи и судије из иностранства предложене од стране председника судијске комисије, као и појединци које одреди судијска комисија а имају одговарајуће стручно образовање у складу са правилником о номенклатури спортских занимања и звања , а усваја УО.

У случају не оправданог доласка на семинар, судија може накнадно да полаже годишњи контролни испит, али у том случају цена полагања је за 30% виша од цене судијског семинара.

Члан 15.

Сви заинтересовани за слушање семинара или поједина предавања на семинару обраћају се писменим путем судијској комисији.

Судијска комисија је обавезна да информише све пријављене учеснике о свим дешавањима везано за едукацију судија, судијске семинаре и испитивање.

V ПРАВО И ЗАБРАНА СУЂЕЊА

Члан 16.

Право да суде имају све судијелиценциране и именоване од стране судијске комисије.

Забрану да суде имају судије којима је изречена забрана од стране судијске комисије, дисциплинске комисије или се налазе под забраном-суспензијом савеза чији је САПО члан или престану да испуњавају услове прописане актима САПО-а.

Забрањено је судијама да, без сагласности САПО-а, суде на такмичењима у плесним дисциплинама које организује или су под ингеренцијама САПО-а у Републици Србији, а која нису лиценцирана, односно одобрена од стране САПО-а.

Члан 17.

Кршење одредбе из претходног става представља основ за брисање судије са листе судија САПО-а и покретање дисциплинског поступка.

Члан 18.

Управни одбор САПО-а има дискреционо право позивања судија које су специјалисте за поједине области плеса.

Члан 19.

Право да буду предложени да суде међународна такмичења имају само судије са положеним ИДО судијским испитом, тј. међународном судијском лиценцом у складу са чл.7 овог правилника.

Међународни судијски испит могу полагати све националне судије најнижег ранга „С” које имају позитивну оцену од стране председника судијске комисије у складу са чл.7 овог правилника.

Судије за међународна такмичења предлаже судијска комисија, а одобрава УО САПО.

Судије које се налазе под суспензијом САПО-а или савеза чији је САПО члан не могу бити предложене за међународна такмичења док траје суспензија.

Против судија које својим поступцима намерно или из крајње непажње крше Статут и друга акта САПО-а могу бити кажњена одузимањем судијске лиценце.

VI СИСТЕМ СУЂЕЊА

Члан 20.

Принцип суђења у прелиминарним рундама је такозвани „X’ing”, „3D” и „4D” систем.

„Кросинг” („X’ing”), систем може да се користи у прелиминарним рундама дисциплина које се играју на организаторову музику. Принцип је само давање X за сваки стартни број који треба да прође у наредну рунду (укупан број датих крстића мора да буде једнак траженом броју крстића за прелазак у наредну рунду) .

У осталим дисциплинама и рундама користи се 3D”, „4D” систем при којима се вреднују три, односно четири димензије плесне нумере:

1. Техника плеса - димензија „Т” обухвата:

- ниво тежине елемената, квалитет извођења, контролу покрета, усклађеност плесача и покрета – синхронизација са музиком и осталим плесачима

2. Композиција – димензија „С” обухвата:

- разноврсност елемената, коришћење вертикалног и хоризонталног простора, разноврсност формација, хармонија музике и покрета са формацијама, предвидљивост/оригиналност, кореографска решења, сложеност, смисао).

3. Имиџ - димензија „Г” обухвата:

- физичку и емоционалну изражајност плесача, комуникацију с публиком, усклађеност костима, шминке и музике, усклађеност идеје и узраста.

4. Шоу - димензија „S” обухвата:

- концепт, оригиналност и креативност у реализовању концепта, теме, идеје, употребу сценографије, хармонију костима, сценографије, музике и кореографије у служби приче .

Четврта димензија се оцењује само код *street show-a i show dance-a*.

Све 4 (четири) димензије се вреднују бодовима од 1-10.

Члан 21.

Поред бодова у свакој рунди, судија је обавезан да обележи крстићем (X) оне плесне нумере које заслужују да добију пролаз да следећу рунду. Судија је обавезан да да пролаз, односно крстић, плесним нумерама са највишим бројем бодова.

Члан 22.

Сваку дисциплину суди 7 до 9 судија, па је потребно најмање 4 или 5 „X” (већина) за прелаз у следећу рунду.

Члан 23.

Судија има право да стави ознаку „W” (упозорење) за могућу дисквалификацију такмичара, у случају да такмичар у току наступа прекрши неко од САПО правила У прелиминарним и првој рунди, судија ће ставити „W” на одговарајуће место поред стартног броја такмичара.

Судија мора да да одговарајуће објашњење главном судији, због чега је ставио знак упозорења. Такође, судија је дужан да такмичара оцени по свим принципима суђења без обзира на „W” .

Главни судија је дужан да такмичара после завршетка рунде упозна са могућим кршењем правила и да тражи корекцију.

Ако упозорени такмичар прође у наредну рунду, у којој настави са кршењем правила, главни судија може да га дисквалификује.

На државном такмичењу, уколико постоји само један такмичарски круг, а нумера са ознаком „W” буде првопласирана, или је једина у категорији и аутоматски првопласирана, први услов за излазак те нумере на ИДО такмичења је да се коригују све примедбе главног судије. Коначну одлуку, да ли та нумера задовољава ниво наступа за ИДО сцену доноси Спортски директор.

Члан 24.

Приликом попуњавања судијског листића, ако дође до грешке, грешку исправља судија уз својеручан потпис. Ако је евидентиран судијски пропуст, без интервенције судије, судијски листић на интервенцију главног судије потписују судија и главни судија.

Члан 25.

Принцип суђења у финалу је по тзв. ”Скејтинг” систему где судије јавно подижу оцену или пласман који су долелили финалистима. То значи да ако подигну „јединицу”, пласирали су ту нумеру на прво место.

Члан 26.

У свим дисциплинама, сви такмичари наступају у првом кругу који је уједно и прелиминарни, јер даље пролази само њих пола, односно само они који су имали довољан број крстића, тј. пролаз од већине судија.

У сваком следећем кругу (рунди) поново наступају само они најбоље пласирани такмичари у претходној рунди. Тако ће у полуфиналу поново наступати само 12 (+/- 2) најбољих, а у финалу само 6(+/-2) најбољих плесних нумера.

Ако више такмичара дели место, у следећем такмичарском кругу, број такмичара такмичара са следеће такмичарски круг се може повећати, . У случају да је број таквих такмичара већи, у следећи круг се не увршћује ниједан од тих такмичара. Одлуку о повећању броја такмичара је у надлежности главног судије.

У финалу се сви такмичари третирају као победници, и сви добијају пехар, а само прва три пласирана такмичара у финалу добијају и медаље (златну, сребрну и бронзану).

Члан 27.

Ако су такмичари за државно првенство једини пријављени у одређеној плесној дисциплини, могу се такмичити и бити први и могу добити наслов државног првака у тој дисциплини. При томе судије их морају оценити „3D”, односно „4D” системом.

Обавеза председника такмичарске комисије је да обавести такмичаре да су једини у конкуренцији (одмах чим је установљено да су једини пријављени), након чега такмичари имају право да одсутану од такмичења.

Члан 28.

На такмичењима узрастне категорије „ПЧЕЛИЦЕ” и “ ЈУНИОРИ” сви плесачи који играју у финалу добијају златну медаљу. Судије у финалу оцењују само финалисте.

Иако се сви плесачи проглашавају шампионима и добијају златну медаљу и диплому, проглашавају се и прва три пласмана. Пласмани такмичара се уписују на дипломама.

VII ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СУДИЈА НА ТАКМИЧЕЊИМА

Члан 29.

Судија самим својим статусом захтева поверење и уважавање.

Од судија се захтева један виши ниво понашања у односу на остале особе, пре , током и по завршетку такмичења на којем суде.

Судија треба да делује у складу са Судијским правилником, прописима, етичким кодексом понашања и да личним примером доприноси ширењу угледа САПО-а.

Обавеза сваког судије је да одржава и развија своје судијске способности, да буде увек информисан о развоју технике и стила, о важећем Такмичарском правилнику и осталим прописима САПО-а везаним за наступ такмичара, односно такмичења.

Обавезе судије пре, током и после такмичења:

- Обавезна гардероба – за мушкарце одело, а за жене комплет,
- да потврди долазак на такмичење председнику судијске комисије најкасније 48 часова пре почетка такмичења,
- да се појави најкасније 60 минута пре почетка такмичења,
- да присуствује судијском састанку који води само главни судија пред само такмичење.
- да буде објективан (води рачуна о регуларности суђења),
- да без прдрасуда суди све што види на такмичарском подијуму,
- да за време суђења не напушта судијско место,
- да за време такмичења одгледа све такмичарске наступе и оцени их,
- да пријави главном судији све неруларности које приметити за време такмичења
- да не комуницира са судијама за време такмичења,
- да пре и током такмичења не сме конзумирати алкохолна пића или недозвољене материје (дрогe),
- да у паузама такмичења не коментарише такмичење,
- да присуствује анализи суђења одмах након такмичења,
- да оправда своју оцену на захтев главног судије,
- да одговара пред Судијском комисијом или Дисциплинском комисијом САПО за све последице које су узроковане неиспуњењем обавеза.

Уколико се на такмичењу корисити електронски систем оцењивања, судија је у обавези да се пре почетка такмичења детаљно информисе код главног судије.

Уколико се на такмичењу користи оцењивање путем листића, судија је у обавези да га испуни и потпише у складу са Судијским правилником, као и да потпише сваку промену коју направи на листићу или сам, или заједно са главним судијом.

Члан 30.

Права судија су:

- да добије акредитацију и несметан пролаз кроз све арее,
- да има свој сто за судије (испред подијума), односно обезбеђен простор у гледалишту за несметано оцењивање група и формација,
- да има обезбеђену канцеларију за судије (одвојена),
- да има обезбеђен новац на име судијске дневнице,
- да има обезбеђен новац на име путних трошкова,
- да додељује медаље, пехаре и дипломе на проглашењу.

Све судије су обавезне да председнику судијске комисије доставе свој текући рачун.

Организатор може са судијама које су одређене за такмичење закључити уговор о међусобним правима и обавезама, а у случају да исти не буде закључен примењују се правила из аката САПО-а.

Организатор такмичења је дужан да у року до 3 дана по завршетку такмичења, уплати на текући рачун судија новац на име судијских дневница.

Путни трошкови ће се исплаћивати непосредно пред такмичење или као путни налог.

Члан 31.

Висина судијске дневнице зависи од ранга судија (ранг „D” „C” „B” „A”).

Судија волонтер не добија судијску дневницу, већ само новчану накнаду за путне трошкове.

Управни одбор САПО-а, на предлог судијске комисије одређује на почетку такмичарске сезоне износе судијских дневница за сваки ранг.

Променом ранга, судија аутоматски добија судијску дневницу у одређеном износу за нови ранг.

Путни трошкови судија треба да су у складу са најекономичнијим начином доласка (аутобус, воз, аутомобил).

Члан 32.

Током такмичења Главни судија (овлашћен од стране Судијске комисије за дато такмичење) је обавезан да посматра поштовање свих правилника, прописа и правила САПО-а, и да у складу са истим гарантује да је такмичење одржано регуларно.

Обавезе главног судије:

- да пре сваког такмичења свим судијама предочи начин попуњавања судијских листића или коришћења електронске опреме,
- да проверава регуларност такмичења,
- да реагује на позиве судија,
- да не напушта такмичење,
- да одреди број такмичарских наступа у квалификацијама и финалу,
- да сазове “анализу суђења” одмах након такмичења,
- да образложи председнику судијске комисије одлуку од дисквалификацији,
- да образложи председнику судијске комисије одлуку о прекиду такмичења,
- да да одговор САПО-у за све последице неиспуњења обавеза,

- да документује сваки инцидент или став везан за лоше владање судије. То треба да уврсти у извештају са такмичења који прилаже Судијској комисији САПО-а, која ће одлучити да ли има потребе за покретањем даље истраге.
- да након 7 дана по завршетку такмичења пошаље извештај о такмичењу (изглед извештаја је дат у прилогу). Извештај се шаље председнику судијске комисије и спортском председнику.

Члан 33.

Асистент главног судије може да буде само једна особа која волонтира за ту функцију (уз плећене путне трошкове)

Члан 34.

Права главног судије су:

- да дисквалификује одређене такмичарске нумере,
- да захтева од судије да правда своју оцену,
- да замени судију са резервним судијом,
- да додељује медаље, пехаре и доплеме на проглашењу,
- да поднесе примедбе о нерегуларности Судијској комисији.

Главни судија нема право да без консултације судијске комисије мења распоред судија пре такмичења.

VIII ПОНАШАЊЕ У ТОКУ СУЂЕЊА

Члан 35.

Праведан судија требало би да је:

- да је савестан, поштен, вредан, непристрасан,
- да до краја игре ни у једном тентуку не допусти да такмичари осете да ће судијска одлука бити на њихову штету,
- да чрсто и документовано образложи своју одлуку,
- да уместо надмоћи има осећај одговорности,
- да стално учи и напредује,
- да ради у циљу напредовања целог савеза
- да буде свестан да ће неучтивне примедбе или гестови према некоме, за време активног суђења, резултовати моменталним искључењем са листе судија,
- да не сигнализира такмичарима, на било који начин, за време наступа,
- да искључи мобилне телефоне док суди и седи за судијским столом,
- да не носи слушалице за време суђења, а мобилни телефон буде сакривен.

Члан 36.

Обавезе судија које не суде на такмичењу:

Сваки судија мора да се понаша по етици међународног судије, забрањено је коментарисање оцена, вређање и добацивање судијама.

Својим понашањем, све судије не смеју кварити имиџ и углед асоцијације САПО било на такмичењима у држави или у иностранству, било да су званични судија или не.

Уколико судија не поштује овај члан, Судијска комисија пише пријаву Дисциплинској комисији.

IX ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ ПРОТИВ СУДИЈА

Члан 37.

Уколико судија:

1. очигледно крши одредбе Правилника, или се на било који начин лоше понаша,
  2. својеволјно нарушава било које од датих правила, прописано овим правилником
  3. учествује у било каквим радњама које су по мишљењу Судијске комисије или УО САПО-а су штетне за интересе САПО-а, тј. нарушава углед САПО-а
- Судијска комисија САПО-а има право да укори одређеног судију или покрене дисциплинске поступак против њега.

Судијска комисија САПО-а увек мора дати писмено образложење у вези своје одлуке.

Члан 38.

Судија губи судијску лиценцу уколико је теже повредио Судијски или Такмичарски правилник одлуком Дисциплинске комисије САПО-а, а на предлог Судијске комисије САПО-а.

Судија аутоматски губи право на суђење у периоду од 12 месеци:

1. Ако се не појави на суђењу за које је био делегиран, односно не јави Судијској комисији оправдан разлог за одсуствовање, најкасније 48 сати пре почетка такмичења.
2. Ако не присуствује судијском семинару и не полаже годишњи испит за лиценцу одређеног ранга
3. Ако прекрши одредбе члана 18. ст.4. и 5. овог Правилника

X ПРОПАГАНДА НА ТАКМИЧЕЊИМА

Члан 39.

Сви чланови САПО-а, као и судије који учествују на САПО такмичењу или међународном ИДО такмичењу и рекламирају се на било који начин, а на том такмичењу учествују предложени о стране САПО-а, дужни су да истакну знак САПО-а, да поштују одредбе Такмичарског правилника, Статута САПО-а и Закона о спорту.

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

Измене и допуне правилника урађене су у складу са ИДО правилником и правилником о номенклатури спортских занимања и звања РС.

Овај правилник ступа на снагу осам дана од дана објављивања.

Београд, 24.01.2014

председник
Миодраг Кастратовић

2. Да ли су све судије и званичници испољили достојанствено и пристојно понашање:	ДА	НЕ
Ако је одговор НЕ молимо вас да образложите:		
3. Да ли сте морали да итервенишете у вези неког проблема за време такмичења:	ДА	НЕ
Ако је одговор ДА молимо вас да образложите:		
4. По вашем мишљењу да ли је дошло до било каквих повреда САПО правила из САПО правилника за време такмичења?	ДА	НЕ
Ако је одговор ДА молимо вас да образложите:		
5. По вашем мишљењу да ли су особа за обаду податка и секретаријат обавили свој посао на задовољавајући начин:	ДА	НЕ
Ако је одговор НЕ молимо вас да образложите:		
6. Да ли бисте одобрили ово такмичење уз препоруку да је било успешно?	ДА	НЕ
Ако је одговор НЕ молимо вас да образложите:		
7. Кратак опис општег утиска о такмичењу и могуће сугестије које би организатору помогле да побољша квалитет такмичења:		
8. Детаљнији коментар појединих тема:		
Датум:	Главни судија:	